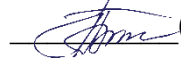

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ХІМІЇ ТА ФАРМАЦІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри хімії та
фармації протокол № 2 від
02.09.2024 р. завідувачка
кафедри
 (Тетяна ПОПОВИЧ)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОК28 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА В ФАРМАЦІЇ**

Освітня програма Фармація, промислова фармація
Спеціальність 226 Фармація, промислова фармація
Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Івано Франківськ, 2024

Назва освітньої компоненти	Організація та економіка в фармації
Викладач	Севастьянова Тетяна Вадимівна
Посилання на сайт	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5037
Контактний телефон, месенджер	+380509057720
Email викладача:	tsevastianova@ksu.ks.ua
Форма контролю	Екзамен
Графік консультацій	Тематичні і цільові консультації призначаються в кінці вивчення теми і перед початком проведення екзамену

1.Анотація курсу

Організація та економіка фармації як навчальна дисципліна вивчає чинні вимоги державних нормативно-правових актів щодо діяльності аптечних закладів з організації фармацевтичного забезпечення населення і закладів охорони здоров'я лікарськими засобами і товарами аптечного асортименту, а також основні принципи організації первинного обліку, фінансової звітності та економічного аналізу діяльності в аптечних закладах, що є запорукою успішної діяльності молодого спеціаліста у професійній роботі. Предметом вивчення навчальної дисципліни є організаційно-економічні аспекти фармацевтичної діяльності в сучасних умовах фармацевтичного ринку.

2.Мета та завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація та економіка фармації» є формування у здобувачів системних знань про організаційні та економічні засади фармацевтичного забезпечення населення і закладів охорони здоров'я лікарськими засобами і товарами аптечного асортименту.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Організація та економіка в фармації» є:

Теоретичні:

1. формування професійно необхідних знань, умінь та навичок відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики;
2. забезпечення теоретичної бази для подальшого вивчення інших фармацевтичних та економічних дисциплін навчального плану: менеджменту та маркетингу у фармації, фармакоекономіки, медичного та фармацевтичного товарознавства;
3. створення теоретичної бази, яка визначає професійну компетентність та загальну ерудицію провізорів.

Практичні:

1. проводити аналіз показників торгово-фінансової діяльності аптеки;
2. здійснювати огляд ціноутворення на лікарські засоби;

3. проводити економічний аналіз та планування витрат;
4. здійснювати заключну оцінку фінансового стану аптекних закладів.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі фармації або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів хімічних, біомедичних, фармацевтичних, соціально-економічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти соціально, відповідально та з громадянською свідомістю.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій Належних фармацевтичних практик, керуватися етичними критеріями Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я.

ФК5. Здатність організовувати діяльність аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, парафармацевтичними товарами, засобами медичного призначення та лікувальною парфумерно-косметичною продукцією відповідно до вимог Національної лікарської політики, Належної аптечної практики та інших організаційноправових норм фармацевтичного законодавства.

ФК6. Здатність забезпечувати дію системи звітності та обліку в аптекних закладах, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно з організаційно-правовими нормами фармацевтичного законодавства.

ФК7. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптекних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України.

ФК8. Здатність впроваджувати та застосовувати підходи менеджменту та маркетингу у професійній діяльності аптекних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств та інших фармацевтичних організацій відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та Глобальної рамки FIP.

ФК9. Здатність здійснювати виробничу діяльність з урахуванням соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

ПРН3. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії, оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРН4. Позиціонувати свою професійну діяльність та особистісні якості на фармацевтичному ринку праці; формулювати цілі власної діяльності з урахуванням суспільних і виробничих інтересів.

ПРН5. Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.

ПРН6. Використовувати методи оцінювання показників якості діяльності; виявляти резерви підвищення ефективності праці.

ПРН7. Аналізувати та використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел та отриману в результаті наукових досліджень для рішення типових завдань професійної діяльності.

ПРН9. Здійснювати професійне спілкування сучасною українською літературною мовою, використовувати навички усної та письмової комунікації іноземною мовою.

ПРН11. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ПРН13. Організовувати виробництво лікарських засобів на фармацевтичних підприємствах; оформлювати технологічну документацію щодо виробництва лікарських препаратів на фармацевтичних підприємствах.

ПРН14. Обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, оформлювати їх до відпуску. Виконувати технологічні операції: відважувати, відмірювати, дозувати різноманітні лікарські засоби за масою, об'ємом тощо. Розробляти й оформлювати технологічну документацію щодо виготовлення лікарських препаратів в аптеках.

ПРН15. Здійснювати комплекс організаційно-управлінських заходів щодо забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту. Здійснювати всі види обліку в аптечних закладах, адміністративне діловодство, процеси товарознавчого аналізу.

ПРН16. Володіти різними методами кількісних розрахунків, що мають місце у професійній діяльності.

ПРН18. Розраховувати основні економічні показники діяльності аптекних закладів, а також податки та збори. Формувати усі види цін (оптово-відпускні, закупівельні та роздрібні) на лікарські засоби та вироби медичного призначення.

ПРН19. Застосовувати підходи менеджменту та маркетингу у професійній діяльності аптекних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств та інших фармацевтичних організацій відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та Глобальної рамкиFIP.

ПРН20. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичногозабезпечення населення, визначати ефективність та доступність. фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.

ПРН21. Застосовувати у професійній діяльності сучасні методи контролю якості лікарських засобів та лікарської рослинної сировини. Скласти сертифікати якості, враховуючи результати проведеного контролю. Забезпечувати вхідний контроль якості лікарських засобів та документувати їх результати.

4.Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні/ лабораторні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3/90	22	22	46

5.Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
2024-2025	5	226 Фармація, промислова фармація	3	обов'язкова

6.Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Комп'ютер; навчально-методичні матеріали (навчально-методичні матеріали для дистанційного навчання з курсу «організація та економіка у фармації» розміщені на сайті KSU.online; презентації до окремих тем, авторська програма, робоча програма освітньої компоненти, методичні вказівки до виконання лабораторних робіт, тестові завдання до самостійної роботи здобувачів, відеоматеріали до проведення лабораторних робіт.

Програмне забезпечення для навчання за допомогою штучного інтелекту

Назва	Напрямок застосування
-------	-----------------------

ChatGPT	Чат-бот, генератор текстів
Synthesia	Створення відео на основі опису обраних параметрів.
Looka	Штучний інтелект для створення логотипів
Writesonic	Інструмент копірайтингу котрий може створити унікальний маркетинговий контент (бізнес-план, рекламні оголошення, описи продуктів, пости в блог)
Gamma	Штучний інтелект для створення презентацій та веб-сторінок
Bing	Штучний інтелект чат бота в Bing з підтримкою GPT-4 для широкої аудиторії.

7. Політика курсу

Політика щодо організації навчальних занять і системи оцінювання.

Організація освітнього процесу здійснюється на основі <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

- «Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (Наказ Херсонського державного університету від 02.09.2020 № 789-Д (зі змінами: наказ від 07.02.2024 № 88-Д; наказ від 28.05.2024 № 287-Д; наказ від 25.06.2024 № 350-Д);
- система оцінювання в університеті відповідає вимогам Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти відповідно до «Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті» (Наказ Херсонського державного університету від 28 серпня 2024 року № 410-Д»;
- «Положення про організацію самостійної роботи студентів у ХДУ» (Наказ від 02.07.2016 № 428-Д);
- «Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у ХДУ (наказ від 31.08.2023 №370-Д);
- порядок та процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній чи інформальній освіті регламентовано «Порядком визнання у Херсонському державному університеті результатів навчання, здобутих неформальної освіти та/або шляхом інформальної освіти» (наказ від 30.08.2024 № 429-Д);
- Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ХДУ» (Наказ Херсонського державного університету 06.04.2021 № 419-Д);
- Порядок виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти» (Наказ Херсонського державного університету 06.04.2021 № 421-Д);

- «Загальна політика використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях у Херсонському державному університеті» (наказ від 29 червня 2023 року № 281-Д) <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=00653012-555c-46b2-bb64-05ba9bf26773>

В процесі навчання здобувачам зараховуються бали набрані при поточному оцінюванні та бали підсумкового оцінювання. Формами проведення поточного контролю є: опрацювання лекційного матеріалу (експрес-контроль у формі тестів); виконання лабораторних робіт та індивідуальних завдань самостійної роботи. При цьому враховується робота здобувача на заняттях та його активність під час лабораторних робіт, вчасно виконані індивідуальні роботи. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з освітньої компоненти «Медична хімія». Недопустимо: списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок (50% і більше) зданого теоретичного і практичного матеріалу. Про відсутність з поважних причин слід заздалегідь повідомляти викладача. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Система оцінювання та критерії до кожного виду роботи розроблена з урахуванням вимог «Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті» (наказ від 28.08.2024 №410-Д). <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx> та «Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у ХДУ (наказ від 31.08.2023 №370-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

Очікується, що здобувачі відвідуватимуть всі лекційні та лабораторні заняття. Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному лабораторному занятті за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заноситься у журнал обліку роботи академічної групи, що конвертується у 200 бальну шкалу оцінювання. Оцінка за освітню компоненту/навчальну дисципліну визначається як сума оцінок: за поточний контроль - до 120 балів, як максимальна кількість балів, а мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач вищої освіти за поточний контроль за семестр для складання екзамену – 72 бали; за підсумковий контроль (екзамен) – 80 балів (мінімальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти повинен набрати за екзамен – 48 балів).

Пропуски занять та перескладання контролю засвоєння практичних навичок здійснюється протягом семестру в індивідуальному порядку з вирішенням часу проведення відпрацювання. Перескладання незадовільних оцінок здійснюється в останній місяць вивчення дисципліни за умов, що середній бал за поточну навчальну діяльність складає менше 3,00.

Здобувач допускається до екзамену за умови відвідування всіх занять або їх відпрацювання, отримання позитивної оцінки з контролів засвоєння практичних навичок і має середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,00 (за чотирибальною шкалою), тобто 72 бали – за 200 бальною. Для змішаної (дистанційної) форми навчання форми поточного та підсумкового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни «Медична хімія» проводиться у режимі онлайн з використанням платформи Moodle та відеоконференцій у форматі Zoom.

Порядок та процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній чи інформальній освіті регламентовано «Порядком визнання у Херсонському державному університеті результатів навчання, здобутих неформальної освіти та/або шляхом інформальної освіти» (наказ від 30.08.2024 № 429-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

Успішним є навчання, якщо накопичувальний бал здобувача освітньої програми не нижче 120 балів, у іншому випадку відбувається процедура відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Херсонському державному університеті» (зі змінами червень 2024 р.) наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д): <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

Політика щодо академічної доброчесності.

Політика курсу ґрунтується на академічній доброчесності і запобіганню академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти («Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ХДУ» (Наказ Херсонського державного університету 06.04.2021 № 419-Д); «Порядок виявлення та запобіганню академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти» (Наказ Херсонського державного університету 06.04.2021 № 421-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- формування академічної і професійної етики та поваги до авторських прав;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю та завдань екзамену; посилаючись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної наукової діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;
- впровадження практики коректного цитування шляхом закріплення визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, виявлення академічного плагіату, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також наслідків його вчинення в межах університету;

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
 - проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.
- За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:
- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
 - повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);

Політика використання штучного інтелекту в навчанні.

Норми використання штучного інтелекту регламентуються «Загальною політикою використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях у Херсонському державному університеті» (наказ від 29 червня 2023 року № 281-Д) <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=00653012-555c-46b2-bb64-05ba9bf26773>

Шляхи і способи використання штучного інтелекту у навчанні :

- генерування завдань для перевірки власних знань за певними темами для самопідготовки до форм контролю;
- генерування тексту для аналізу його;
- генерування (пошук) інформації відповідно до запиту;

- підготовка (за потреби) засобів візуалізації результатів роботи за окремими темами курсу (відеоролики, комп'ютерні презентації тощо);
- розвиток критичного мислення, шляхом аналізу й порівняння відповідей ІІІ з перевіреними джерелами інформації;
- генерування ідей, що надалі будуть розвинені здобувачем вищої освіти самостійно;
- перекладання з однієї мови на іншу;
- допомога здобувачам навчатися у своєму власному темпі, співпрацювати один з одним і мати повний доступ до освітніх ресурсів в цифровому середовищі.

Не рекомендовано використовувати штучний інтелект у навчанні в таких видах діяльності:

- виконуючи контрольні заходи (поточного, тематичного, підсумкового контролю, зокрема під час заліково-екзаменаційної сесії);
- під час написання реферативної роботи на задану тематику (робота повинна містити власні враження, обґрунтування та міркування з конкретного приводу чи питання. Для здобувачів це самостійна творча робота аналітичного, рефлексивного, критичного характеру, тому згенерований ІІІ текст, що не містить власних міркувань, аналізу і критики, не може бути представлений як авторська робота);
- виконуючи розрахункові завдання (генеративні платформи загального призначення можуть виконувати (на поточному етапі розвитку) прості обчислення на рівні арифметичних дій та не складних перетворень, тому розв'язування задач та виконання розрахункових робіт буде містити логічні помилки, суперечності.

8. Схеми курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розкладу навчальних занять)	Тема, план	Форма навчальног о заняття, кількість годин (аудитор на та самостій на)	Список рекомендо ваних джерел (за нумераціє ю розділу 10)	Завдання	Макси мальна кількі сть балів
Модуль 1. Основи фармакономіки: принципи, механізми та метод.					
Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Тема 1: Організація діяльності аптек відповідно до вимог належної аптечної практики 1. Передумови й історичні аспекти розвитку Належної аптечної практики 2. Функціонально-рольовий підхід і вимоги до фармацевта 3. Поняття фармацевтичного порядку і санітарного режиму в аптеці 4. Матеріальна відповідальність працівників аптек	Лекція – 2 год. Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 4 год.	[1-5,7,8,11- 14,15]	Опрацювання лекції	10

Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Тема 2. Джерела та форми передачі фармацевтичної інформації. 1. Джерела та форми передачі фармацевтичної інформації. 2. Сутність анатомо-терапевтично-хімічної (АТХ) – класифікаційної системи. 3. Державний реєстр лікарських засобів 4. Державний формуляр лікарських засобів 5. Національний перелік основних лікарських засобів: структура, сфера застосування	Лекція – 2 год. Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	[1-6, 7,8,11, 12, 14,15]	Опрацювання лекції Опрацювання теоретичного матеріалу та створення конспекту.	11
Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Тема 3. Порядок ліцензування фармацевтичної діяльності в Україні. 1. Порядок ліцензування фармацевтичної діяльності в Україні. 2. Організаційна структура аптеки та її структурних підрозділів. 3. Приміщення, обладнання та устаткування аптеки. 4. Штат.	Лекція – 2 год. Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	[1-6, 11, 12, 14]	Опрацювання теоретичного матеріалу та створення конспекту.	11
Тиждень дата,	Тема 4. Порядок організації безрецептурного відпуску ліків в	Лекція – 2 год.		Опрацювання теоретичного матеріалу та створення конспекту	11

	Україні, країнах ЄС та інших країнах світу. 1. Характеристика безрецептурного відпуску ЛЗ. 2. Порядок організації безрецептурного відпуску ліків в Україні. 3. Порядок організації безрецептурного відпуску ліків в країнах ЄС та інших країнах світу. 4. ОТС-препарати, загальна характеристика, порядок їх відпуску з аптечних закладів.	Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 2 год.		Освітня платформа Coursera Освітній курс «Комерціалізація лікарських засобів» https://www.coursera.org/learn/drug-commercialization	
--	--	---	--	--	--

академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx					
--	--	--	--	--	--

Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Тема 5. Порядок організації рецептурного відпуску ліків в Україні, у країнах ЄС та інших країнах світу. 1. Порядок організації рецептурного відпуску ліків в Україні, у країнах ЄС та інших країнах світу. 2. Загальні правила виписування рецептів, порядок оформлення рецептурних бланків. 3. Порядок відпуску лікарських засобів за рецептом з аптек та їх структурних підрозділів.	Лекція – 2 год. Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	[1-5, 7, 8, 15] Методична розробка	Опрацювання лекційного теоретичного матеріалу, виконання завдань передбачених методичними вказівками до практичних занять.	11
Модуль 2. Фінансово-кредитна система в умовах ринкової економіки. Економічні показники сучасного стану аптечних закладів в Україні.					
Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Тема 6. Загальні вимоги до виробництва (виготовлення) лікарських засобів в аптеках. Правила встановлення вартості екстемпоральних лікарських засобів. Методика визначення тарифів за виготовлення різних лікарських форм. 1. Організація роботи щодо прийняття рецептів. 2. Загальні правила таксування рецептів на індивідуально виписані ліки. 3. Таксування різних лікарських прописів 4. Оснащення асистентської кімнати.	Лекція – 2 год. Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	[3,4,6,7,13, 14]	Опрацювання лекції Опрацювання теоретичного матеріалу та створення конспекту.	11

	5. Загальні правила виготовлення ліків в умовах аптеки. 6. Оформлення до відпуску лікарських форм індивідуального виготовлення. Порядок відпуску ліків індивідуального виготовлення з аптек .				
--	---	--	--	--	--

Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Тема 7. Державне регулювання обігу наркотичних лікарських засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Перелік ЛЗ, що підлягають контрольованому обліку в аптечних закладах, порядок їх обліку. 1. Класифікація наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. 2. Особливості обігу наркотичних і психотропних лікарських засобів 3. Організація обігу наркотичних (психотропних) лікарських засобів та спеціальних рецептурних бланків форми №3 у державних та комунальних аптечних складах та базах: правила придбання, приймання, зберігання, відпуску й обліку. 4. Правила прийому та відпуску наркотичних (психотропних) лікарських засобів амбулаторних хворим.	Лекція – 2 год. Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	[3, 4, 6, 7, 13, 14]	Опрацювання Лекції Опрацювання теоретичного матеріалу та створення конспекту.	11

Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Тема 8. Законодавча база, організаційна структура, рівні управління державної системи забезпечення якості лікарських засобів в Україні. 1. Законодавча база, організаційна структура, рівні управління державної системи забезпечення якості лікарських засобів в Україні. 2. Державний контроль якості лікарських засобів під час роздрібної торгівлі. 3. Організація вхідного контролю якості ліків в аптечних закладах.	Лекція – 2 год. Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	[3, 7, 13, 14]	Опрацювання теоретичного матеріалу та створення конспекту.	11
Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Тема 9. Товарні запаси в структурі господарських засобів аптечних закладів, їх характеристика та класифікація. 1. Визначення поточної потреби 2. Характеристика постачальників лікарських засобів і виробів медичного призначення 3. Особливості замовлення наркотичних та психотропних речовин і прекурсорів списку №1	Лекція – 2 год. Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	[3, 4, 6, 7, 13, 14] Методична розробка	Опрацювання лекційного теоретичного матеріалу за темою , виконання завдань передбачених методичними вказівками до практичних занять,	11

	4. Приймання товару від постачальника в аптеці 5. Особливості приймання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів списку №1 6. Основні принципи організації зберігання лікарських засобів і виробів медичного призначення 7. Утилізація та знищення неякісних лікарських засобів 8. Визначення роздрібних цін на готові лікарські засоби 9. Відпуск товару з аптеки				
Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Тема 10. Законодавчо-нормативна база, що регламентує порядок організації обліку і звітності в аптечних закладах. Види обліку та звітності в аптечних закладах. Автоматизовані системи обліку в діяльності аптечних закладів. 1. Значення обліку та звітності на макро- та мікроекономічному рівні. 2. Організація системи обліку та звітності у аптеках (фармацевтичних фірмах). Мета, завдання та значення обліку. 3. Види обліку та звітності у аптеках: управлінський (внутрішньогосподарський), бухгалтерський, фінансовий, статистичний, податковий. 4. Характеристика облікових вимірників.	Лекція – 2 год. Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	[20-23]	Опрацювання лекційного теоретичного матеріалу за темою , виконання завдань передбачених методичними вказівками до практичних занять	11

	5. Внутрішньогосподарський (управлінський) облік в аптеці, його зміст та значення. Використання даних обліку для аналізу, планування та прийняття управлінських рішень. 6. Основні завдання і принципи бухгалтерського обліку. Предмет, об'єкти та методи бухгалтерського обліку. 7. Національні стандарти бухгалтерського обліку.				
Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Тема 11. Грошові кошти та їх еквіваленти у структурі оборотних засобів аптекних закладів. 1. Грошові кошти та їх еквіваленти у структурі оборотних засобів аптеки (фармацевтичної фірми). Загальні положення обігу коштів та їх обліку. 2. Відповідальність і обов'язки касира. 3. Порядок здійснення готівкових розрахунків. 4. Форми розрахункових документів. 5. Види реєстраторів розрахункових операцій. Порядок реєстрації та використання РРО. Порядок проведення розрахунків зі споживачами за допомогою РРО. 6. Порядок реєстрації і оформлення Книги обліку розрахункових операцій (КОРО), розрахункової книжки. 7. Види прибуткових та видаткових операцій по касі. 8. Порядок здавання грошей до банку.	Лекція – 2 год. Лабораторна робота – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	[20-23]	Опрацювання лекційного теоретичного матеріалу за темою , виконання завдань передбачених методичними вказівками до практичних занять	11

	9. Облік грошових коштів на рахунках в банках: види банківських рахунків, порядок їх відкриття.				
Тиждень дата, академічних годин https://www.kspu.edu/Education/Shedule.aspx	Екзамен	Самостійна робота – 2 год.		Відповіді на питання білетів	80

10. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання.

Система оцінювання та критерії до кожного виду роботи розроблена з урахуванням вимог Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в ХДУ (наказ від 28.08.2024 №410-Д) та Порядку визнання у Херсонському державному університеті результатів навчання, здобутих неформальної освіти та/або шляхом інформальної освіти» (наказ від 30.08.2024 № 429-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

**Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів в
змішаному форматі в синхронному або асинхронному режимі
за різними формами навчального заняття**

№	Форма навчального заняття	Синхронний режим оцінювання		Асинхронний режим оцінювання	
		Завдання	Загальна кількість балів	Завдання	Загальна кількість балів
1	Лекція	Активна робота на лекції	3 б.*11 лекцій = 33балів	1) Створення глосарію за літературними джерелами (вказати використане джерело інформації). 2) Створення глосарію за допомогою ІІІ (ChatGPT) 3) Аналіз термінів з електронної пошукової системи ChatGPT відповідно до критеріїв: - повнота визначення; - грамотність; - складність; - стилістика.	3б.*11 лекцій = 33балів

2	Практичне заняття	1) Відповіді на питання: - самостійні відповіді на основі опрацьованого теоретичного матеріалу за даною темою заняття. 2) Відповіді на питання із залученням ChatGPT та їх аналіз за критеріями: - повнота визначення; - грамотність; - складність; - стилістика.	4б.*11пр/з = 44 балів	1) Створення тестів за тематикою лабораторних робіт 2) Створення кросворду за тематикою лабораторних робіт	4б.*11 пр/з = 44 балів
3	Індивідуальні завдання №№ 1,2	1) Створення презентації. 2) Доповідь за темою презентації. 3) Створення тестів за обраною тематикою	8б.*4 завд. = 32 балів	1) Створення презентації. 2) Доповідь за темою презентації. 3) Створення тестів за обраною тематикою	8б.*4 завд. = 32 балів
4	Неформальна/інформальна освіта	3)	11 б. * 1 тема = 11 балів	Освітня платформа Coursera Освітній курс «Комерціалізація лікарських засобів» https://www.coursera.org/learn/drug-commercialization	11 б. * 1 тема = 11 балів
5	Екзамен	Відповіді на питання білета	80б.	Відповіді на питання білета	80б.
ВСЬОГО			200б.		200б.

**Додаткові бали
за додаткові види робіт здобувачів**

Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті» (наказ від 28.08.2024 №410-Д) та
Порядок визнання у Херсонському державному університеті результатів навчання, здобутих неформальної освіти та/або шляхом інформальної освіти» (наказ від 30.08.2024 № 429-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

1	Формальна освіта	- створення презентації; доповідь за темою презентації; створення тестів за обраною тематикою - участь у дискусіях на практичних заняттях; - підготовка публікації до друку та/або виступу на конференції за тематикою дисципліни; - участь у студентських наукових конкурсах та олімпіадах. - створення презентації; доповідь за темою презентації; створення тестів за обраною тематикою	до 5 до 2 до 10 до 10
2	Неформальна освіта	- участь у вебінарах, тренінгах, майстер-класах, семінарах чи прослуховування дистанційних курсів за тематикою дисципліни на платформах дистанційного навчання. - проходження онлайн-курсів з отриманням сертифікату на платформах Prometheus: https://prometheus.org.ua/courses-catalog/free-courses?gclid=CjwKCAjw0N6hBhAUEiwAXab-TeA2gEGPuxK-ifiOPZhznKc-wP89JkObjGGA5FqpmW0HzC-EgIRoCEnkQAvD_BwE_, Coursera, Udey, Prometheus, EdPro, Plus by Physiopedia та ін. - одноразові лекції, відеоуроки, медіа-консультації; - участь у громадських організаціях та/або професійних гуртках	до 10 до 10 (за наявності сертифікату)
3	Інформальна освіта (самоосвіта)	- одноразові лекції, відеоуроки, медіа-консультації; - участь у громадських організаціях та/або професійних гуртках	до 5 до 5 (за наявності результатів
			складання сертифікаційних тестів та/або написання реферату-звіту

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є екзамен

№	Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	модуль 2	Сума балів
Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)				

1.	аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)			
	- практичні (лабораторні) роботи, що включають: усне опитування, експрес-тести, звіти лабораторних робіт	24	20	44
2.	самостійна робота			
	- індивідуальні завдання за варіантами;	15	25	40
	- тестові завдання на KSU.online;	8	8	16
	- неформальна/інформальна освіта	10	10	20
	Поточне оцінювання (разом)	57	63	120
	Підсумковий контроль			80
	Разом балів			200
Вибіркові види діяльності (робіт)				
1	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо			max 10

З метою конвертації оцінювання рівня засвоєння здобувачами освітньої компоненти/навчальної дисципліни розроблені матриці шкали переводу шкали оцінювання навчальних досягнень та критерії оцінювання різних форм роботи студента.

Шкала та критерії оцінювання лабораторної (практичної) роботи

Лабораторна робота						
4-х бальна шкала	Рейтин- говий бал	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade	Критерії оцінювання	
					Синхронне навчання	Асинхронне навчання
5	4	A	Excellent	Відмінно	Види форм контролю (один або/декілька) : 1) Відповіді на питання: - самостійні усні відповіді на основі опрацьованого теоретичного матеріалу за даною темою заняття; 2) виконання експрес-тестів за темою заняття; 3) звіт про виконання лабораторної роботи; 2) відповіді на питання із залученням ChatGPT та їх аналіз за критеріями: - повнота визначення; - грамотність; - складність; - стилістика Виконано в повному обсязі, правильно, своєчасно	1) При створення тестів за тематикою лабораторної роботи необхідно розробити не менше 20 тестових завдань, які б містили 4 варіанти відповідей. Питання в тестових завданнях повинні починатися з дієслова: зробіть, знайдіть, встановіть, визначте тощо. Після тестових завдань надаються відповіді у вигляді таблиці. 2) розроблення конспектів навчальних або наукових текстів публікацій вітчизняних та зарубіжних видань, їх переклад з іноземної мови:1Виконано в повному обсязі, правильно, своєчасно
4	3	B	Good	Добре	Виконано в повному обсязі, правильно, не своєчасно	Виконано в повному обсязі, правильно, не своєчасно
		C			Виконано в не повному обсязі, правильно, своєчасно	Виконано в не повному обсязі, правильно, своєчасно

3	2	D	Satisfactory	Задовільно	Виконано в не повному обсязі, правильно, не своєчасно	Виконано в не повному обсязі, правильно, не своєчасно
		E			Виконано в не повному обсязі, із незначними суттєвими помилками, не своєчасно	Виконано в не повному обсязі, із незначними суттєвими помилками, не своєчасно
2	1	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання	Виконано в не повному обсязі, із значними суттєвими помилками, не своєчасно	Виконано в не повному обсязі, із значними суттєвими помилками, не своєчасно
	0	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не виконано	Не виконано

Шкала та критерії оцінювання тестових завдань на KSU.online

Тести					
4-х бальна шкала	Рейтинговий бал за тестове завдання	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade	Критерії оцінювання (кількість правильних відповідей)
5	4	A	Excellent	Відмінно	19-20
4	3	B	Good	Добре	17-18
		C			15-16
3	2	D	Satisfactory	Задовільно	13-14
		E			11-12
2	1	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання	6-10
		F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0-5

Шкала та критерії оцінювання індивідуальних робіт

Тести

4-х бальна шкала	Рейтинговий бал за індивідуальні роботи	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/Nationalgrade	Критерії оцінювання
5	5	A	Excellent	Відмінно	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності
4	4	B	Good	Добре	Відповідь правильна, але має певні неточності
		C			Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена
3	3	D	Satisfactory	Задовільно	Відповідь фрагментарна або демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення
		E			Рівень знань мінімально задовільний
2	2	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання	Рівень знань незадовільний
		F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Знання відсутні.

Шкала та критерії оцінювання презентацій

Презентація

4-х бальна шкала	Рейтинговий бал	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/Nationalgrade	Критерії оцінювання
5	5	A	Excellent	Відмінно	Презентація повинна відповідати наступній структурі і містити не менше 20 слайдів: - Титульний слайд з назвою теми - План презентації повинен обов'язково включати характеристику класу сполук та їх загальні властивості, потім огляд конкретних препаратів. - Зміст зі слайдами у вигляді схем, рисунків, таблиць або адаптованим текстом у вигляді тезисів, а не скопійованим текстом з електронного джерела. - Висновки (3-4 пункти) - Список використаних джерел (україномовні та закордонні публікації і підручники, інтернет джерела, посилання на відео за обраною тематикою). Презентації створюються за допомогою сервісів Prezi https://prezi.com/ Canva https://www.canva.com/uk_ua/ Виконано в повному обсязі, правильно, своєчасно
4	4	B	Good	Добре	Виконано в повному обсязі, правильно, не своєчасно
		C			Виконано в не повному обсязі, правильно, своєчасно
3	3	D	Satisfactory	Задовільно	Виконано в не повному обсязі, правильно, не своєчасно
		E			Виконано в не повному обсязі, із незначними суттєвими помилками, не своєчасно
2	2	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання	Виконано в не повному обсязі, із значними суттєвими помилками, не своєчасно
0	0	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не виконано

Шкала та критерії оцінювання роботи над глосарієм

Глосарій

4-х бальна шкала	Рейтинговий бал	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/Nationa	Критерії оцінювання
		A		Відмінно	Створення глосарію: а) глосарій за літературними джерелами (вказати використане джерело інформації). б) глосарій за допомогою ІІІ (ChatGPT) в) аналіз термінів з глосарію створеного за допомогою електронної пошукової системи ChatGPT відповідно до критеріїв: - повнота визначення; - грамотність; - складність; - стилістика. Глосарій оформлений у друкованому вигляді згідно вимог, наведених у методичних рекомендаціях на KSU.online та відправлений на електронну пошту викладача або прикріплені файли надіслані на сторінку дисципліни на самостійної роботи. Виконано в повному обсязі, правильно, своєчасно.
		B		Добре	Виконано в повному обсязі, правильно, несвоєчасно, 1-2 порушення вимог
		C			Виконано не в повному обсязі, правильно, своєчасно, 1-2 порушення вимог
				Задовільно	Виконано не в повному обсязі, правильно, несвоєчасно, більше двох порушень вимог
		E			Виконано не в повному обсязі, із суттєвими помилками та порушенням вимог, несвоєчасно
				Незадовільно з можливістю повторного складання	Виконано не в повному обсязі, із значними суттєвими помилками та порушеннями вимог, несвоєчасно
				Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	Не виконано

				дисципліни	
--	--	--	--	------------	--

Шкала та критерії оцінювання відповідей на екзамені

Екзамен					
4-х бальна шкала	Рейтинговий бал	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade	Критерії оцінювання
5	80	A	Excellent	Відмінно	Контрольна робота виконана в повному обсязі, правильно, обов'язково даються визначення термінів у формі глосарію за темою питання, відповіді на питання структуровані Здобувач має глибокі міцні і системні знання фактів, понять, законів, теорій курсу та уміє усвідомлено їх застосовувати; може встановлювати змістовно-логічні зв'язки між елементами теоретичних знань, відмінність між головним і другорядним, суттєвим і несуттєвим; обізнаний з методами наукових досліджень. Відповідь повна, матеріал викладено у повній логічній послідовності державною мовою.
4	72-79	B	Good	Добре	Відповідь відповідає вимогам до оцінки «відмінно», але містить або несуттєву помилку, або деякі несуттєві факти викладені не в повному обсязі.
	64-71	C			Здобувач знає програмний матеріал. Допускає несуттєві помилки при встановлюванні змістовно-логічних зв'язків між елементами теоретичних знань. Відповідь повна. При цьому допущено дві-три помилки, які не носять узагальнюючого характеру.
3	56-63	D	Satisfactory	Задовільно	Здобувач знає основні теми курсу, але його знання мають загальний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей. Відповідь містить несуттєві помилки, або одну суттєву.
	48-55	E			Здобувач знає основні теми курсу, але його знання мають загальний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей. Відповідь містить декілька суттєвих помилок.

2	22-47	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач має фрагментарні знання з усього курсу, понятійний апарат несформований
	0-21	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не володіє програмним матеріалом.

11. Список рекомендованих джерел

Основні:

1. Організація та економіка фармації. Ч. 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін. ; за ред. А.С. Немченко. Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2015. 360 с. (Національний підручник). URL:https://resource.odmu.edu.ua/chair/download/110887/XzcWazy3N-oppiyRTZmcpw/%D0%9E%D0%A4%D0%97%D0%9D_%D0%9D%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf
 2. Організація та економіка фармації: навчально-методичний посібник / Н.М. Косяченко, В.П. Горкуша, В.В. Кобрин, Н.П. Завадська. 2-е видання для студентів вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів. К. : Медицина, 2021. 224 с.
 3. Організація фармацевтичного забезпечення населення / А. С. Немченко [та ін.]. Х. : Авіста ВЛТ, 2007. 488 с.
 4. Основи економіки та системи обліку у фармації / А. С. Немченко. – Х.: НФаУ : «Золоті сторінки», 2005. 503 с.
 5. Фармакологія : підручник для студентів медичних фак-тів : вид. 2-ге / За ред. акад. І.С. Чекмана. Вінниця : Нова книга, 2011. 784 с. URL: <https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%8F%D0%A7%D0%B5%D0%BA%D0%BC%D0%B0%D0%BD.pdf>
 6. Нековаль І.В., Казанюк Т.В. Фармакологія. К. : Медицина, 2011. 520 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%9D%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8C.pdf>
 7. Скакун М.П., Посохова К.А. Основи фармакології з рецептурою. Тернопіль : Укрмедкнига, 2005. 302 с.
 8. Кресюн В.И. Лікарська рецептура зі загальною фармакологією : навчальний посібник / В.И. Кресюн, В.В. Годован. Одеса: Одес. нац. мед. ун-т, 2010. 224 с.
- Додаткові:**
9. Дроговоз С.М. Фармакологія на допомогу лікарю, провізору, студенту: підручник-довідник. Харків, 2006. 120 с.
 10. Кузнецов В., Маханько О. Усе про облік та організацію аптекних установ. Х. : Фактор, 2006. 472 с.
 11. Чекман І.С. Фармакологія. К.: Вища шк., 2003. 832 с.
 12. Панфілова Г. Л. Немченко А. С., Немченко О. А. Організація фармацевтичної допомоги населенню в умовах медичного страхування.. Х. : Фактор, 2009. 228 с.

Інтернет-ресурси:

13. Аптека для України. [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.inforce.ua/1s-apteka_dlya_ukrainyi_polnoe_opisanie.html
14. Як зменшити витрати на автоматизацію аптеки? [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://farmprofi.net/umensit-zatrati-naavtomatizaciyu/>
15. ChatGPT – <https://openai.com/blog/chatgpt>
16. Gamma – <https://gamma.app/>
17. Writesonic – <https://writesonic.com/>
18. Synthesia – <https://www.synthesia.io/>
19. Looka – <https://looka.com/>
20. Bing – <https://www.bing.com/>

21. <https://compendium.com.ua>
22. <https://moz.gov.ua>
23. <http://mtd.dec.gov.ua/index.php/uk/haluzevi-standarty-ta-klinichni-nastanovy/item/39-protokoly-provizora-farmatsevti>